

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК
КАФЕДРА АРХЕОЛОГІЇ ТА ДАВНЬОЇ ІСТОРІЇ

Відейко М.Ю., Гошко Т.Ю., Відейко М.М., Васькевич Т.Б., Вінярська Ж. В.,
Гамалій С. М.; Грабова І. Є.; Грабовець Є. Ю.; Дзюба В. А.; Жигadlo Д. О.;
Каплун М. В.; Карниш К. О.; Клименко С. Б.; Анна-Марія Кузьманенко;
Кузьменко В. В.; Куцокінь А. С.; Лупина А. В.; Манжос К. О.;
Михайлець А. О.; Ноздрачов І. С.; Орел А. С. ; Осадчук М. В.; Пащенко В. М.;
Подолько В. С.; Смілий В. В.; Фурс А. Т. ; Ходос М. С.; Хоменко М. О.;
Чкан А. С.; Шевченко Р. В.; Юхименко М. О.

ЗВІТ
ПРО АРХЕОЛОГІЧНУ ПРАКТИКУ
2023 року

З М І С Т

ВСТУП	3
Розділ 1. Проведення археологічної розвідки	5
Розділ 2. Проведення археологічних розкопок	9
Розділ 3. Робота зі знахідками	11
Розділ 4. Складання звітів про дослідження	12
ВИСНОВКИ	14
ІЛЮСТРАЦІЇ	26

Вступ

Звіт присвячений проведенню археологічної практики кафедрою археології та давньої історії факультету суспільно-гуманітарних наук Київського університету імені Бориса Грінченка у червні 2021 року. Керівник практики — зав. кафедри, доктор історичних наук М.Ю. Відейко, у проведенні її брали участь співробітники кафедри — м.н.с. Відейко М.М. та Гошко Т.Ю. В зв'язку з війною, зокрема через посилення ракетних обстрілів та атак безпілотників, неможливість створити достатньо безпечні умови для роботи в полі, археологічна практика 2023 року була проведена у дистанційному режимі, за місцем проживання студентів.

Склад групи практикантів-студентів: Васькевич Т.Б., Вінярська Ж. В., Гамалій С. М.; Грабова І. Є.; Грабовець Є. Ю.; Дзюба В. А.; Жигадло Д. О.; Каплун М. В.; Карниш К. О.; Клименко С. Б.; Анна-Марія Кузьманенко; Кузьменко В. В.; Куцокінь А. С.; Лупина А. В.; Манжос К. О.; Михайлець А. О.; Ноздрачов І. С.; Орел А. С. ; Осадчук М. В.; Пащенко В. М.; Подоляко В. С.; Смілій В. В.; Фурс А. Т. ; Ходос М. С.; Хоменко М. О.; Чкан А. С.; Шевченко Р. В.; Юхименко М. О.

До програми практики входили завдання, розподілені по тижням. Тижневий розклад був наступний: перші два тижні — практичні роботи з розкопок та розвідок, наступний тиждень — камеральна обробка матеріалів та підготовка звіту про практику.

За результатами практичних занять студентами підготовано звіти та презентації. Ці матеріали використано при складанні даного звіту. Таким чином практиканти стали його співавторами. Таким чином під час практики було створено можливість ознайомитися та набути навички у проведенні польових та

камеральних археологічних досліджень, основами наукового опрацювання знахідок та написання звітів про виконану роботу, а також з їх презентації на підсумковій конференції.

Для поширення та контролю практичних завдань використано платформу google classroom (<https://classroom.google.com/u/2/c/NjA5NTQzNzM1NzMx>) куди кожного дня відбувалось завантаження завдань, інструкцій та допоміжних матеріалів у вигляді презентацій та корисних посилань, а також спілкування з учасниками практики. Також у класі відбувався контроль за виконанням поставлених завдань по кожному дню та етапу навчання. В кінці кожного тижня у онлайн-форматі проходило звітування практикантів та оцінювання виконання завдань. Кожен з практикантів склав звіт про проходження практики та презентацію, які використані при складанні цього звіту (рис. 1-16) та текстові вставки. Таким чином вони стали його повноправними співавторами.

Розділ 1. Археологічні розвідки

Початок практики було присвячено розвідці. Навчання проведенню археологічної розвідки було в свою чергу розбите на низку послідовних етапів, під час яких упродовж тижня практиканти виконували певні завдання. Форма контролю — щоденне обговорення питань та підсумкове заняття у останній день тижня з обговоренням презентацій, представлених практикантами у режимі відеоконференції. На засіданні першого дня було обговорено важливі організаційні моменти, такі як: формат проведення практики та ті питання, які стосувались процесу виконання завдань та термінів їх здачі. Була дана інформація, щодо первинної обробки археологічних знахідок.

Після отримання теорії потрібно було реалізувати набуті знання та провести персональну археологічну розвідку, дотримуючись вказівок, отриманих від керівників практики та інструкцій стосовно епідеміологічної безпеки під час “коронавірусу”. Перший день був присвячений питанням підготовки до розвідки, а саме: пошук інформації, джерелом якої можуть бути: супутникові карти, карти електронні, карти місцевості, топографічні карти, військові топографічні плани, “карты трехверстовки генштабу Шуберта”. Обласні археологічні довідники - Київська область, Полтавська область.

Студенти отримали наступні завдання:

1. Визначити, яку місцевість зазвичай у давні часи обирали для поселення? Прослідкувати тенденцію у довідниках та описах пам'яток.
2. Спробувати знайти всі вище перелічені пункти і прізвища в гугл.
3. Створити у програмі “word” чи в звіті-презентації за день 2 сторінку посилань на ці пункти.
4. Завдання описати будь-який предмет - чашку, зошит, книгу чи інший, давши йому якомога більше характеристик.

Відейко М.Ю та Відейко М.М. провели у онлайн-режимі лекцію на тему: “археологічна розвідка” Поговорили про:

⌚ Складання маршруту розвідки.

⌚ Вода і перекус - археолог має бути завжди ситим!

⌚ Спорядження необхідне для проведення археологічної розвідки: Спорядження “розвідника: польовий щоденник, олівець, компас, смартфон, пакетики струна для матеріалу, етикетки - лазерний принтер, олівець, водостійкий папір, пакетик струна - захист етикетки від вологи. Пакет для всього на випадок дощу.

Одяг: захист на голову від сонця, захист тіла від сонця - одяг з довгим рукавом, штани, зручне взуття, куртка від дощу. Рукавички. Ніж. Особиста аптечка. Рюкзак. Жилетка. Крем від сонця, захист від комах.

Час виходу у розвідку - до 11 години ранку, завершення після 16:00.

М.М. Відейко було проведено ефір, в якому, на прикладі показано як працювати у розвідці студентам. По завершенню розвідок було проведено підведення результатів практики по розвідкам із переглядом та обговоренням презентацій практикантів у режимі відеоконференції.

Опис проведення розвідок, В.В. Смілий (авторський текст):

“У 2023 році ми провели археологічну розвідку в Оболонському районі міста Київ. Наша розвідка включала кілька етапів, починаючи з складання маршруту (рис. 1) для визначення ділянок, які потребують дослідження. Після цього ми провели виявлення цих ділянок та зібрали необхідне обладнання для проведення досліджень. Наступним кроком було виїзд до обраних ділянок за раніше складеним маршрутом. Під час вивчення місцевості ми виявили дві ділянки для дослідження. Перша з них розташовувалась нижче Оболонської набережної на вулиці Прирічна (координати пам’ятки 50.515814, 30.517474)(Рис. 2), а друга знаходилась у м.Києві вул Кобразька координати(50,5182497 30,444402) (Рис. 3). Під час розвідки першої ділянки ми знайшли 10 артефактів, серед яких 3 камінця, 3 монети, 1 шматок бетону, 1

кришку, 1 пакетик та мушлю. Всі знайдені предмети були зібрані, упаковані та марковані етикетками. На другій ділянці було виявлено 6 артефактів: 4 камінці, 1 монету, та шматок асфальту. Кожному знайденому предмету була присвоєна бірка, і всі вони були складені до одного пакету. ”.

Звітування проведено у вигляді презентацій (рис. 1-3).

Окремим завданням був перегляд відео про археологічні розкопки з наступним складанням звіту про перегляд за певним планом. Метою завдання було вироблення вміння оцінки сюжету з точки зору вивчення процесу та методики археологічних досліджень. Ось приклад звіту про перегляд фільму, автор В.В. Кузьменко:

“АРХЕОЛОГІЧНІ РОЗКОПКИ

фільми для перегляду та виконання практичного завдання

<https://www.youtube.com/watch?v=2Zn2b66ZKkw>

Місце проведення розкопок: Країна: Шотландія Місто-місце: Оді-Айлз, поблизу Фіфа

Хто проводить розкопки: Організація: "Time Team" Дослідники: Тоні

Робінсон (Tony Robinson), Ракель Джонс (Raksha Dave), Метью Вільямс (Matt Williams)

Що саме досліджують: Назва археологічної пам’ятки: The Prehistoric Remains

Buried Under A Scottish Beach (передісторичні рештки, зариті під шотландським

пляжем) Вид пам’ятки: Невідомий Датування: Передісторія Місце у історії:

Невідоме передісторичне поселення

Як виглядають розкопки: У відео показано розкопані рівні та ряди ям, огорожені металевими рамками. Розкопки знаходяться на відкритій площі під час прибою, коли пляж стає доступним.

Чим займаються люди у кадрі: У кадрі можна побачити дослідників, які розкопують землю вручну за допомогою лопат, рейсмусов та інших ручних інструментів. Вони також збирають знайдені артефакти, такі як кам'яні інструменти.

Які інструменти використовують під час розкопок: Дослідники використовують лопати, рейсмуси, пензлі та інші ручні інструменти для розкопок. Вони обережно видаляють шари землі, щоб виявити та дослідити археологічні залишки.

Яке додаткове обладнання (якщо є): У відео не було показано додаткового обладнання, окрім ручних інструментів, які використовують дослідники.

Що знайдено: У відео не було надано конкретних відомостей про знайдені артефакти або рештки. Однак, можна припустити, що дослідники знаходять рештки або артефакти, пов'язані з передісторичним поселенням під шотландським пляжем.

Висновок про наукове значення побачених розкопок: Наукове значення розкопок полягає у вивченні та реконструкції передісторичного поселення, яке довічно зарито під пляжем. Знайдені артефакти та рештки можуть відкрити нові

уявлення про життя та культуру людей, які жили на цьому місці в давнину.

Результати розкопок можуть внести вагомий внесок у вивчення історії регіону та розвитку людства.

Завдання виконав: Кузьменко Владислав”

Розділ 2.

ПРОВЕДЕННЯ АРХЕОЛОГІЧНИХ РОЗКОПОК

Наступна частина практики була присвячена археологічним розкопкам (рис. 16-22). У перший день М. Ю. Відейко провів лекцію про підготовку до розкопок та необхідне обладнання.

Практичні завдання першого дня третього тижня: записати в щоденник програму розкопок та техніку безпеки на розкопі. Скласти список необхідних матеріалів. Приготувати спорядження: лінійку або складний метр, міліметровий папір або листи в клітинку А4, олівець, планшетку під креслення, ніж.

Розкопки кожен проводив на обраному полігоні, закопуючи в пісок чи землю певну кількість знахідок. По тому розкоп слід було розбити на квадрати, провести фотофіксацію. Далі проводилася розчистка з фотографуванням процесу та результатів згідно плану.

Складалися креслення у масштабі 1:10 або 1:20 в залежності від розмірів розкопки. Збиралися знахідки з виписуванням етикеток. Процес робіт описували у польовому щоденнику. Звітування проведено у вигляді презентацій (рис. 4-8).

Наступна лекція була присвячена правилам роботи та комунікація на розкопі:

- 🕒 Ніколи і ні в якій формі не говорити нікому про те, що знайшли щось цінне. Поки експедиція не закінчилася, ніякі фото не викладаємо у мережу.
- 🕒 Встановити чітке правило на розкопі: з пресою спілкуються деякі окремі люди (начальник експедиції або довірена особа).
- 🕒 Говорити короткими фразами, щоб ніхто не міг вирізати фразу з контексту. Слід перевірити те, що напишуть журналісти.
- 🕒 Про проведення екскурсії домовлятися заздалегідь, плануйте її.
- 🕒 Встановити таблички з попередженнями та короткою друкованою інформацією про розкопки.

⌚ Введіть таку практику для журналістів, щоб вони питали дозволу на фотографування.

⌚ Контакт з місцевими мешканцями краще розпочинати з головою села, а ще краще коли голова села повідомлений районною чи обласною адміністрацією.

Зі звіту про розвідки А. Орел:

“Ділянка досліджуваної території знаходиться в м. Київ, спальному районі, біля території дитячого садочка праворуч від дороги. Ділянка розташована на вулиці Північна 4Г. Розписавши маршрут та намалювавши карту ми з учасницею команди № 2 вирушили на місце. На ділянку ми взяли з собою:

- *Закритий одяг*
- *Знаряддя праці (рукавиці, лопати, відра, вимірювач глибини, кісточку для очистки знахідки)*
- *Карту*
- *Пакети для пакування знахідок*
- *Етикетки для підпису*
- *Польовий щоденник для записів*
- *Питна вода*
- *Головний убір*

На місці розвідки було знайдено:

1.

Мала стегнова кістка рогатої худоби.(1шт.)

2. *Залізна чарка в гарному стані. (1 шт.)*

3. *Великий ріг дикої кози.(1 шт.)*

Після пошуку артефактів ми прив'язали місцевість до вулиці Північна 4Г , пізніше нашою командою була проведена фотофіксація матеріалів зі стрілкою на північ , і також пакування, та випускування етикеток до знахідок.

РОЗДІЛ 3.

КАМЕРАЛЬНА ОБРОБКА ЗНАХІДОК

Другий тиждень практики, що тривав з 08.06.2020 - 12.06.2020, був присвячений роботі зі знахідками - камеральна обробка матеріалів та їх попередня реставрація (рис. 12-15). День перший, робота в спеціальних комп'ютерних програмах в полі та подальша обробка даних. Відейко Марія проводила лекції про камеральну обробку матеріалів та польовий опис знахідок, описували знахідки зроблені під час розвідки.

Крім складання польового опису, студенти вчилися описувати знахідки, складати інвентарні таблиці опису, шифрувати та проводити фотофіксацію процесу роботи, проводити попередню реставрацію знахідок. Весь процес роботи зі знахідками описано у створеній навчальній презентації, яку студенти отримали для вивчення теми(рис.9-10).

Студенти отримали наступні завдання:

- ⌚ помити знахідки
- ⌚ Нанести шифр
- ⌚ провести фотофіксацію знахідок 15
- ⌚ потренуватися в малюванні матеріалів - вінце, денце, стінки з орнаментом та замалювати матеріал з розвідок.
- ⌚ Скласти інвентарний опис знахідок з розвідки.
- ⌚ Провести попередню реставрацію керамічних виробів отриманих поштою та якщо є можливість, то знахідок із власних розвідок.
- ⌚ Ознайомитися з презентацією відповідно до теми “Камеральна обробка матеріалів”
- ⌚ Приготуватися до звіту стосовно проведеної роботи, під час якого поділитися враженнями та досвідом по роботі з матеріалом.

РОЗДІЛ 4. СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ

Темою наступних занять під час рхеологічної практики було звітування. Практикантам потрібно було написати головний звіт, короткий звіт по відкритому листу та статтю про археологічні дослідження, коротке повідомлення для соціальних мереж(рис. 11-15).

На онлайн-зустрічах відбулися обговорення написаних студентами звітів та їх редагування. Також було розглянуто питання стосовно того, як слід завершувати експедицію та розповідати про звіт в цілому.

Розглянуто наступні питання:

- 🕒 Структура звіту (титильна сторінка, розділи, висновки, додатки)
- 🕒 Порядок написання та джерела звіту
- 🕒 Підготовка ілюстративних матеріалів до звіту та публікацій
- 🕒 Опис знахідок
- 🕒 Правила технічного оформлення звіту
- 🕒 Написання текстів для звітування перед дозвільними органами та публікацій
- 🕒 Як писати короткі повідомлення до соціальних мереж.

Приклад опису знахідок зі звіту практиканта (стиль автора збережено):

Зразок короткого звіту, автор Грабова Ірина(стиль автора збережено):

“У червні 2023 року студентка суспільно-гуманітарного факультету, університету імені

Бориса Грінченка проводила археологічні розкопки в місті Черкаси.

Дослідження

виконувалося згідно з планом на літню практику. У складі експедиції працювала одна

людина, студентка першого курсу суспільно-гуманітарного факультету Київського університету імені Бориса Грінченка що проходила літню практику. Головним завданням археологічної практики було дослідження культури, буденності середньостатистичних сучасних людей, що проживають, на даний момент, на території міста Черкаси. Першим кроком було отримання мотивації на роботу. Після цього все залежало від персоналах можливостей та бажань.

Найцікавішим в дослідженні даної культури була її наближеність до середньостатистичного міста. Тому завдяки роботі зі знахідками можна зрозуміти буденність життя звичайної людини. Дослідження проводилося на частій ділянці біля будинку, що розташований на сучасній вул. Максима Залізняка 3 колись відомою як Громова.

Межі ділянки для археологічного дослідження були визначені завдяки лінійці.

Було знайдено десять знахідок що в подальшому були відправлені до головного зберігача

НДЛ археології Київського університету ім. Бориса Грінченка керівнику НДЛ Відейко

Михайло Юрійовичу за Актом №1.

Знайдені матеріали можна датувати двадцять першим століттям нашої ери.

Таким чином зійшлося все: місце розташування розкопу, розташування юного практика, походження знахідок.

У червні 2023 року кафедрою археології та давньої історії проведено навчальну практику з археології для студентів першого курсу зі спеціальності 032 “історія та археологія”. В зв’язку з війною заняття проведено у дистанційному режимі. Тим не менш вдалося досягти позитивних результатів у засвоєнні практикантами необхідних навичок у веденні польових та камеральних досліджень, написанні звіту.

Виправдало себе розділення практики на чотири етапи: розвідки, розкопки, камеральна обробка, звітування. На наш погляд доцільним виглядає дотримання подібного алгоритму при очному проведенні археологічної практики. Це відповідатиме кінцевій меті, а саме набуттю практичних навичок у різних видах науково-дослідницької діяльності, які б охоплювали послідовно усі етапи процесу — від організації до звітування.

Виправдав себе постійний контроль над засвоєнням знань та практичних навичок. Щотижневе підведення підсумків дисциплінувало практикантів, привчило їх планувати свою роботу, висвітлювати її виконання та звітувати у різних формах — від презентацій до складання письмових звітів і прес-релізів.

Варто зауважити, що зумовлений складними обставинами самостійний характер виконання окремих завдань сприяв набуттю цінного особистого досвіду у проведенні різних видів археологічних досліджень та розумінню суті процесу, відповідальності та самоорганізації. Отримано практичні навички у роботі з сучасним програмним забезпеченням, підготовці ілюстративних матеріалів, роботі з різноманітними знахідками та їх реставрації, звітуванню по проведеним дослідженням.

Таким чином практикантами набуто важливий початковий досвід, який може бути корисним у подальшій професійній діяльності (рис. 16). Досвід, отриманий співробітниками кафедри під час проведення археологічної практики буде використаний у подальшій роботі, в тому числі при плануванні

наступних навчань, проведенні практичних занять, створенні навчальних посібників, електронних навчальних курсів, тощо.

Підсумки проведеної роботи очима практиканта В.В. Сміливого:

“Підбиваючи підсумки нашої археологічної практики, ми можемо зробити важливий висновок, що ця практика мала значний пізнавальний аспект у сфері археології, проте її практична дослідницька користь була обмеженою.

Протягом практики ми мали можливість вдосконалити свої навички в розвідці, розкопу та камеральній обробці археологічних знахідок. Вивчення практичних аспектів роботи на місці виявлення артефактів та їх документування було надзвичайно цінним досвідом для нас, молодих археологів. Ми оволоділи техніками розвідки, виявлення потенційних археологічних об'єктів, а також розумінням контексту та значення знайдених артефактів.

Проте, необхідно відзначити, що саме місце проведення практики, а саме Оболонський район, не мав значного дослідницького потенціалу. Цей район був обмежений у можливостях виявлення цінних археологічних знахідок через низьку концентрацію культурних шарів та історичних слідів. Більшість знайдених артефактів були пов'язані з сучасністю і не виявили значущої історичної цінності.

Не дивлячись на виклики, з якими ми зіткнулися, ця археологічна практика надала нам цінний досвід та підготувала нас до майбутніх дослідницьких завдань. Вона нагадала нам про важливість обрання правильного місця для досліджень, яке має потенціал для виявлення цінних археологічних знахідок і забезпечення безпеки учасників досліджень.”

**АЛЬБОМ ІЛЮСТРАЦІЙ ДО
ЗВІТУ ПРО АРХЕОЛОГІЧНУ ПРАКТИКУ
2023 року**

Рис. 1. Проведення археологічної розвідки. Зі звіту В. Лупіної

№	Назва знахідки	К-сть знахідок	Назва пам'ятки	Примітки
1	Монета	1	Дачно- Білицька	Монета доби сср 1990 року.
2	Дерев'яна ложка	1	Дачно- Білицька	Великого розміру, з орнаментом. Вік знахідки невідомий
3	Монети	3	Дачно- Білицька	Три монети 1995 року.
4	Фрагменти посуду	6	Дачно- Білицька	Фрагменти тарілки, а саме стінок і денця. Присутній квітковий орнамент
5	Гвинтик	1	Дачно- Білицька	Маленького розміру, іржавий
6	Гудзик	1	Дачно- Білицька	Маленького розміру, чорного кольору.
7	Гвинтик	1	Дачно- Білицька	Маленького розміру, іржавий
8	Монета	1	Дачно- Білицька	Монета сср 1984 року.
9	Монети	3	Дачно- Білицька	Болгарські монети. 1,2,5 стотинки 2000 року.
10	Монети	2	Дачно- Білицька	Монети доби сср 1980- 1981 років.

7. Висновки:

В ході археологічної розвідки на пам'ятці мною було виявлено 20 знахідок. На ділянці №1 було виявлено чотири монети, одна 1990 року доби сср, а три інші 1992 року. Також велика за розміром дерев'яна ложка. На ділянці №2 було виявлено шість фрагментів посудини, та два гвинтики іржавих, невеликого розміру. Також гудзик та п'ять монет, три з яких це болгарські стотинки 2000 років, а інші монети доби сср 1980 і 1984 років. Знахідки датовані XX-XXI століттям.

Рис. 2. Проведення археологічної розвідки. Зі звіту В. Лупіної.

1. План маршруту (мапа маршруту із позначками)

 - місце пам'ятки

 - шлях маршруту

 Ділянка №1
50.503188,
30.577037

 Ділянка №2
50.5159075,
30.5175998

Мапа: м. Київ, район
Деснянський вулиця
Оноре де Бальзака
Ділянка №1.
Район Оболонський
вулиця Прирічна
Ділянка №2.

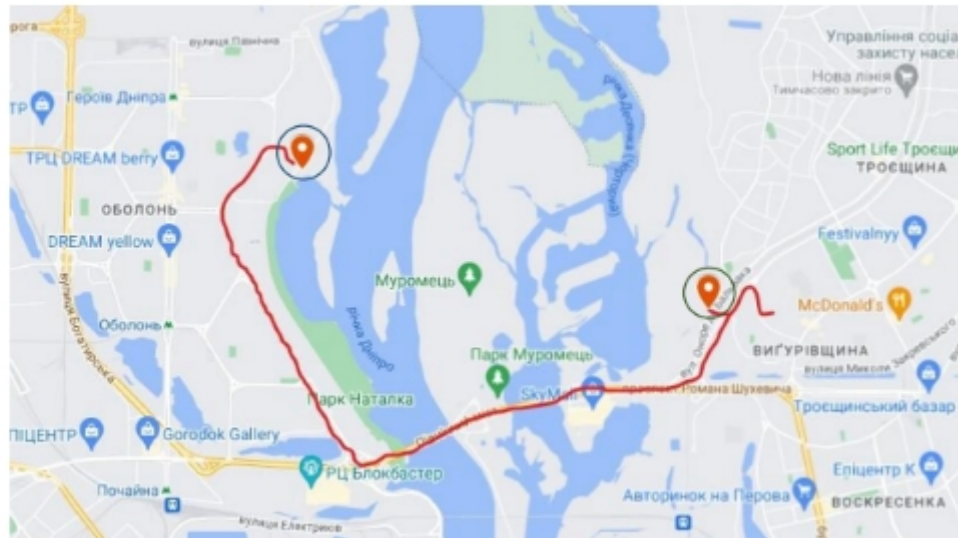

РИС 1. МАПА МАРШРУТУ РОЗВІДКИ.

2. Спорядження для розвідки

РИС 2. Торба для знахідок

РИС 3. Зліва на право зверху вниз: пакетики для знахідок, рулетка, олівці, гумка, стругачка, лінійка, листки для етикеток, вода, польовий щоденник, спеціальний одяг.

Рис. 3. План маршруту розвідки та спорядження для її проведення.

Зі звіту М.О. Хоменка.

Мета та місце проведення розкопок

Мета археологічних розкопок полягає в розширенні нашого розуміння минулого, збереженні та вивченні матеріальних слідів, а також в підтримці наукових досліджень та навчання майбутніх поколінь. Також метою проведення даного тренувального розкопу є удосконалення навичок проведення розкопок на всіх його етапах.

Місце проведення:
м.Київ, Солом'янський район, бул. Вацлава Гавела, територія гуртожитка Київського університету ім. Бориса Грінченка

Червоною лінією позначене місце де був розбитий розкоп
50.424203, 30.421615

Зеленою лінією позначений гуртожиток університету як орієнтир
50.423650, 30.421644

Фото 1. Супутникове зображення місцевості на якій було проведено розкопки

ГББ допоміжника, посада

13.06.2023

Загальний вигляд розкопу на початку розкопок

Фото 11. Огороджене місце майбутнього розкопу. Стрілка вказує на північ, масштаб 1:10

ГББ допоміжника, посада

13.06.2023

Рис. 4. Зразки з презентації по проведенню практичної роботи з археологічних розкопок Ж.В. Вінярської.

Текстовий опис розкопу

В ході проведення розкопок мною було виявлено 15 знахідок. Загалом їх можна поділити на такі групи: залишки скляної посудини(знахідки 4,6,7,3,11,14): зробила висновок, що це деталі однієї скляної посудини (пляшки) зеленого кольору, було виявлено вінце з шийкою, дінце та елементи стінок;

ювелірні вироби та прикраси(знахідки 1,2,5,7,9,12): три сережки різних комплектів, знахідка 1 сережка круглої форми зі срібла діаметром 4 см, знахідка 2 сережка круглої форми зі сплаву металів оздоблена круглими білими бісеринками, знахідка 5 сережка яка складається з двох частин: верхня частина круглої форми з'єднана з нижньою яка нагадує форму трапеції, знахідка 7 – прикраса для волосся пластикова чорного кольору, знахідка 9 – каблучка золота, знахідка 12 – кулончик срібний у формі серця;

монети(знахідка 8): знахідка 8 – монета номіналом 1 гривня 2021 року;

індивідуальні знахідки(знахідка 15, 10): знахідка 10 – люстерко яке складається з двох частин, кришка якого оздоблена візерунками, знахідка 15 – металева деталь невідомого призначення;

Всі знахідки датуються ХХІ століттям. Стан збереженості знахідок є досить добрим, вони не потребують реставрації. Також варто зазначено, що всі знахідки були знайдені на глибині 6-8 см.

Таблиця знахідок (оцифрована)					
№	Інвентарний Номер №	Назва знахідки	К-сть Шт.	Пам'ятка	Примітки
1	3,7,11,14	Елементи стінок скляної пляшки зеленого кольору	4	Вацлава Гавела 2023	Один виріб
2	9	Каблучка	1	Вацлава Гавела 2023	Золота
3	12	Кулончик	1	Вацлава Гавела 2023	Срібний, у формі сердечка
4	2	Сережка	1	Вацлава Гавела 2023	Зі сплаву металів, оздоблена великими білими бісеринами
5	5	Прикраса для волосся	1	Вацлава Гавела 2023	Чорного кольору, пластикова
6	1	Сережка	1	Вацлава Гавела 2023	Срібна, круглої форми
7	15	Металева деталь	1	Вацлава Гавела 2023	Невідомого призначення
8	6	Вінце та шийка скляної пляшки зеленого кольору	1	Вацлава Гавела 2023	Один виріб зі знахідками 3,7,11,14
9	5	Сережка	1	Вацлава Гавела 2023	Зі сплаву металів
10	8	Монета	1	Вацлава Гавела 2023	Номіналом 2 грн, 2021 р.
11	10	Люстерко	1	Вацлава Гавела 2023	Складається з двох частин, кришка оздоблена малюнком з метеликом

Рис. 5. Приклад опису розкопок та польового опису знахідок, підготований під час археологічної практики Ж. В. Вінярською.

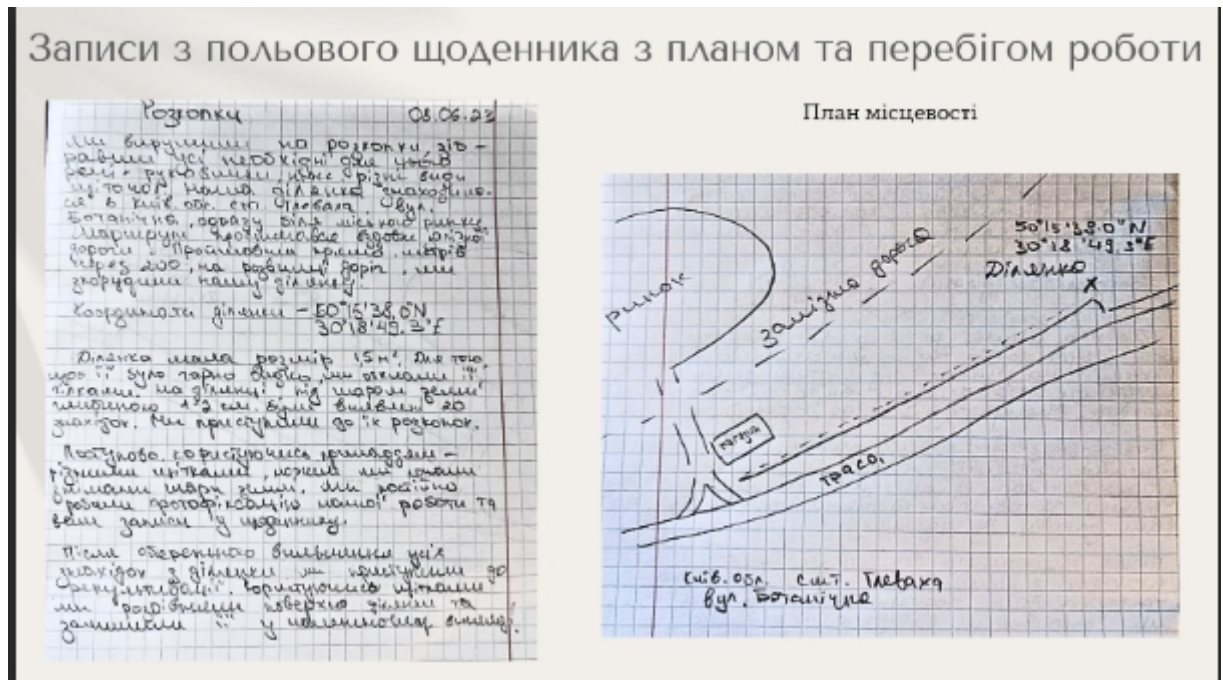

Рис. 6. Проведення розкопок Сторінка з польового щоденника С.Б. Клименко.

Рис. 7. Фотографування розкопу. Зі звіту С.Б. Клименко

МІСЦЕ РОЗКОПОК

Місцем проведення розкопок був ліс в м.Вишгород по вул.Генерала Кульчицького

Головний орієнтир пам'ятки є розвилка та курінь праворуч від розвилки

Кути пам'ятки:
 Пд. - Сх. – 50.58537, 30.43099
 Пд. - Зх. – 50.58525, 30.43064
 Пн. – Зх. – 50.58542, 30.43050
 Пн. – Сх. – 50.58547, 30.43079

Координати розкопу:
 50.58531, 30.43071

Фото №2
 Пам'ятка «Генерала Кульчицького» збільшений формат.

Фото №1
 Пам'ятка «Генерала Кульчицького» на карті.

**План пам'ятки.
(Креслення)**

Фото №4
 Розкоп 1 до початку роботи.
 Пам'ятка «Генерала Кульчицького»

Фото №3
 Відсканована карта пам'ятки «Генерала Кульчицького» з польового щоденника.

Розкоп 1:
 Площа – 1м²
 Знаходиться на відстані 3 метрів від куреня та на відстані 11 від входу до лісу.

Рис. 8. Проведення розкопок. Зі звіту К.О. Манжос.

Рис. 9. Миття знахідок. Зі звіту В.В. Кузьменко.

Рис. 10. Шифрування знахідок. Зі звіту В.В. Кузьменко.

Рис. 1

Рис. 1. Київ обл. 2023, Знахідки Розвідка, Ділянки 1.
 1-Металева банка з під кави. 2-Металева накладка для дверного замка. 3-Будівельний пластмасова сітка-фільтр для змішувача. 4-Будівельний пластмасовий дюбель. 5-Металева трубка.

Рис. 11. Фотографування знахідок. Зі звіту С.Б. Клименко

Рис. 2

Рис. 2. Київ обл. 2023, Знахідки Розвідка, Ділянки 2.
 1-Пластмасове сантехнічне кільце. 2-Гумове кільце.
 3-Металева деталь. 4-Керамічний електричний запобіжник. 5-Металевий гайковий ключ.

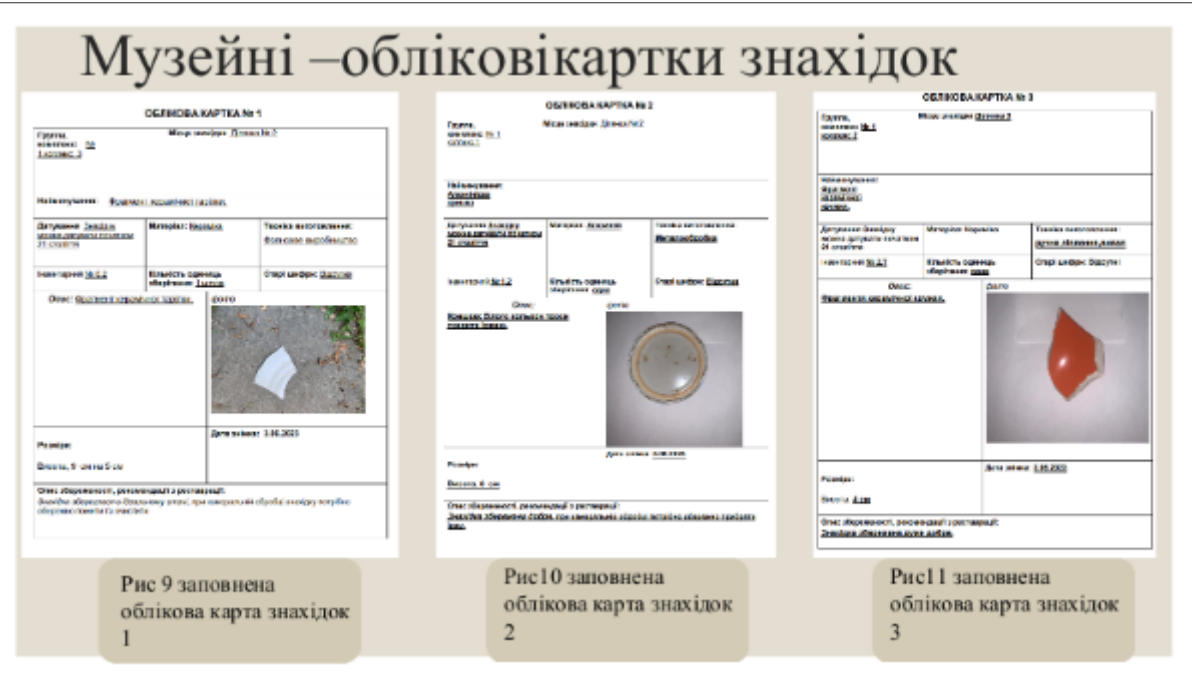

Рис. 12. Музейні облікові картки зі знахідками. Зі звіту В.В. Кузьменко.

Рис. 13. Створення рисунків - ілюстрацій до звіту. Зі звіту В.В. Кузьменко.

Опис знахідок: інвентарна, колекційна таблицю опису; акт передачі знахідок; музейні картки.

№	Назва	№ по №	Кількість	Прозорок	Листок	№	Глибина	Примітка
1	Камінь	1	1	Прозорок 1	1	А2	3 см	Центральний
2	Важка дробина	2	1	Прозорок 1	1	А2	5 см	Грубий
3	Камінь	3	1	Прозорок 1	1	В1	7 см	Білий кристалічний
4	Камінь	4	1	Прозорок 1	1	В2	6 см	Мікрокристалічний
5	Камінь	5	1	Прозорок 1	1	В1	8 см	Центральний
6	Камінь	6	1	Прозорок 1	1	В2	10 см	Кристалічний
7	Камінь	7	1	Прозорок 1	1	А1	4 см	Висхідний
8	Глина	8	1	Прозорок 1	1	В2	3 см	Глиняний
9	Монета	9	1	Прозорок 1	1	В1	6 см	Старомонета
10	Монета	10	1	Прозорок 1	1	В1	5 см	Старомонета
11	Монета	11	1	Прозорок 1	1	А1	10 см	Старомонета
12	Кристал	12	1	Прозорок 1	1	В2	11 см	Амфібол
13	Монета	13	1	Прозорок 1	1	В1	7 см	Старомонета
14	Монета	14	1	Прозорок 1	1	В2	8 см	Нова монета
15	Монета	15	1	Прозорок 1	1	В1	9 см	Рідка монета
16	Монета	16	1	Прозорок 1	1	В1	4 см	Нова монета

ОБЪЕКТНАЯ КАРТКА № 1

Назва знахідки: Монета		
№ по №: 15		
Місце знахідки: 1) Київ (Солом'яний майдан); 2) Прозорок; 3) Увага: зберегти! - П. 101.1, № 42		
Вид знахідки: СМЖ		
Висота: 1,5	Віражі: 7	Тяжесть: 0,1
Матеріал: Б	Склад металу: Д	Підписи: С
		
Примітки: Діаметр: 1,5; вага: 0,1 г.		Дата знахідки: 1. 10. 1992
Стислий опис предмету (або предметів): монета, прокладена металом, з написом "УВАГА: зберегти!"		
Класифікація предмету (або предметів):		
Місце знахідки, координати:		
Інформація про знахідку:		
Код знахідки, об'єкта:		
Відомості про знахідку:		
Ділянка: Солом'яний майдан Склад: СМЖ-15-15-15		

Ділянка: **Солом'яний майдан**
Склад: **СМЖ-15-15-15**

Рис. 14. Складання колекційного опису та музейної картки на знахідку.

Зі звіту В. Сміливого.

Створення графічних ілюстрацій.

Висновки

- В ході камеральної обробки було оброблено та задокументовано 16 попередньо віднайдених на розвідці та розкопках знахідок. Було створено інвентарний та колекційний описи; 3 облікові картки; акт прийому на зберігання предметів; графічні ілюстрації до 8-ми знахідок та таблиці з фотографій всіх 16-ти знахідок.

Рис. 15. Створення фототаблиці зі знахідками до звіту та висновки по проведених роботі. Зі звіту В. В. Сміливого.

6. Висновки

В ході археологічної практики були здобуті теоретичні знання та практичні такі, як методика проведення розкопок, розкриття культурного шару фіксація процесу розкопок: креслення, записи в щоденник, фотографування місцевості, прив'язка до місцевості. Вміння звітувати про виконану роботу та чітко й лаконічно подавати інформацію. Практична частина тобто археологічна розвідка в процесі обстеження ділянок не має на мою думку, перспективи на подальші дослідження археологічна розвідка цілком "виснажила" потенціал цих пам'яток і вони навряд чи можуть дати щось нове для дослідника. Отже, підбиваючи підсумки можна з певністю сказати, що розвідка виявилась успішною незважаючи на безперспективність подальших досліджень на цих пам'ятках. Більш плідним виявились розкопки, які відкрили нову культуру пляжно-відпочивальну, яка потребує подальшого вивчення як, і пам'ятка Труханів 1 щоб більше дізнатися про комплекси споруд, залишки або будівельні матеріали від яких залишились, але наразі нічого більш невідомо тож ця пам'ятка як і її знахідки потребує подальшого плідного дослідження. Камеральна обробка дала змогу опрацювати знайдені знахідки для подальшого вивчення, а фінальний звіт слугує узагальненням для всієї проведеної роботи.

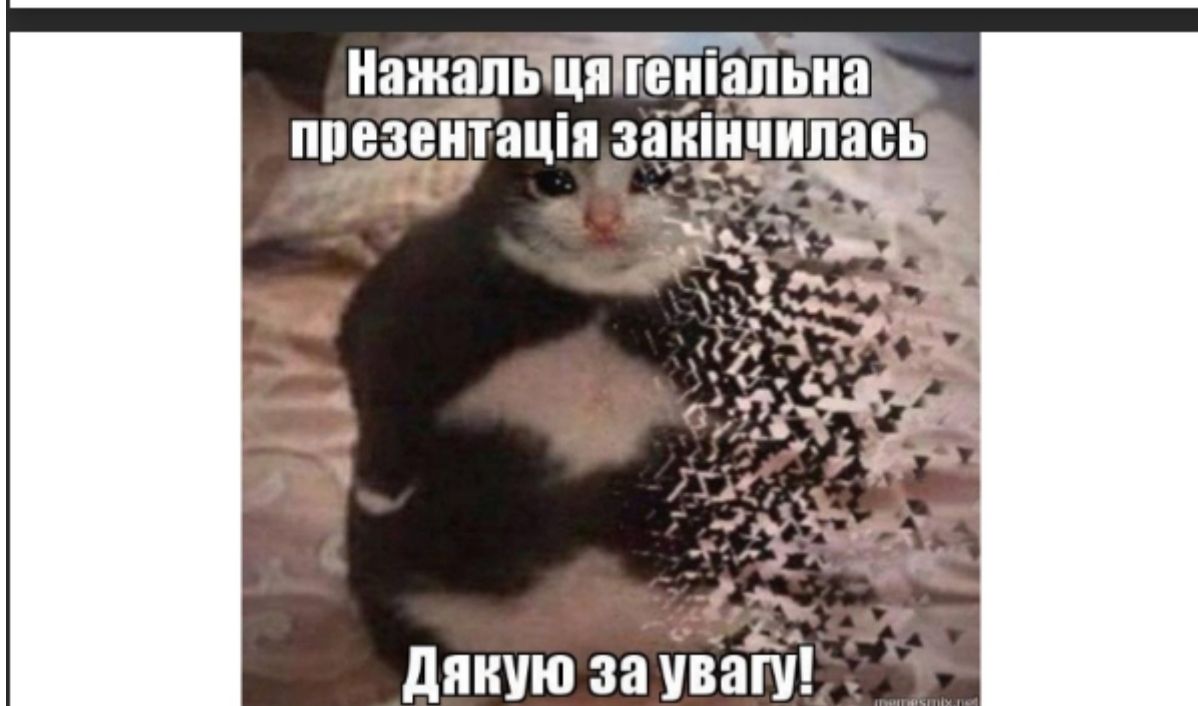

Рис. 16. Висновки по археологічній практиці 2023 року.

З фінального звіту М. О. Хоменка.